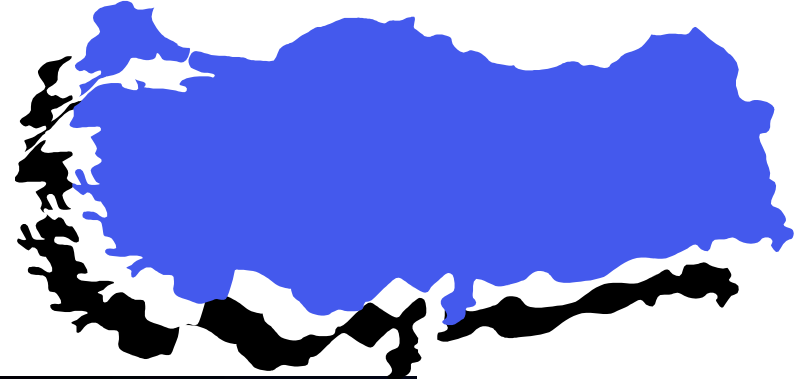

Türkiye'de Bölge Sınıflandırması

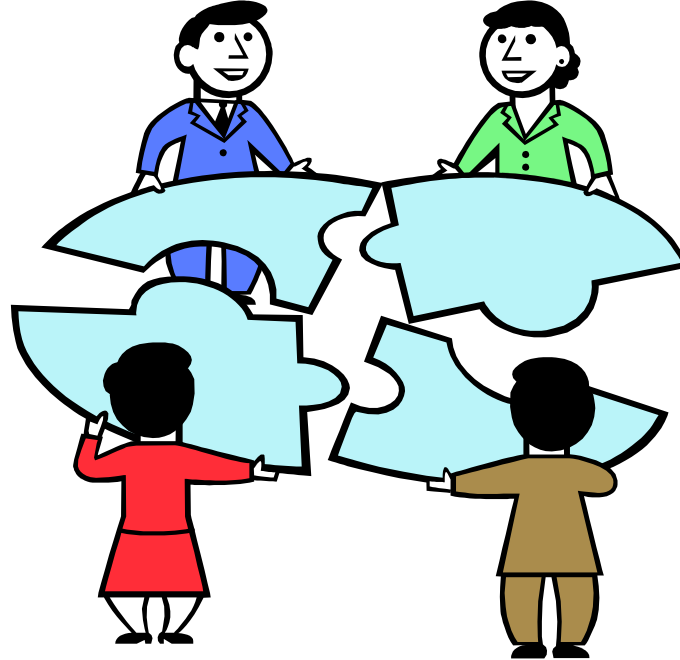
Kazanım C.12.1

Bölge tanımlama ve sınıflandırılmasında kullanılan kriterler açısından ülkemizdeki farklı bölge türlerini haritalar üzerinde örneklendirir.

Türkiye'de Bölge Sınıflandırması

Bir mekân parçasının bölge özelliğine sahip olabilmesi için o mekânda belirli olaylar arasında **benzerliğin ve karşılıklı ilişkilerin** olması gerekmektedir.

Türkiye'de Bölge Sınıflandırması

Eğer bir mekân parçası üzerindeki olaylar arasında karşılıklı neden sonuç ilişkisi bulunmuyorsa o mekân parçası bir bölge özelliği taşımaz.

Türkiye'de Bölge Sınıflandırması

Bölge tespitinde her şeyden önce bölgelere ayıracağımız mekânın ortak özelliklerinin neler olduğunu tespit etmek gerekir.

Türkiye'de Bölge Sınıflandırması

Bazı coğrafi unsurlar sabittir, değişemez. Bazıları ise değişkenlik gösterebilir ve bunlar ikinci derecede önemlidir.

Oluşturduğumuz bu bölgeye farklılık kazandıran ve onu diğer bölgelerden ayıran da bu özelliklerdir.

Sizce sabit ve değişken coğrafi unsurlar nelerdir?

Deęişkenlięi Az Olan Unsurlar

Yer Şekilleri

İklim

Toprak

Bitki Örtüsü

Değişken Olan Unsurlar

Nüfus

Yerleşme

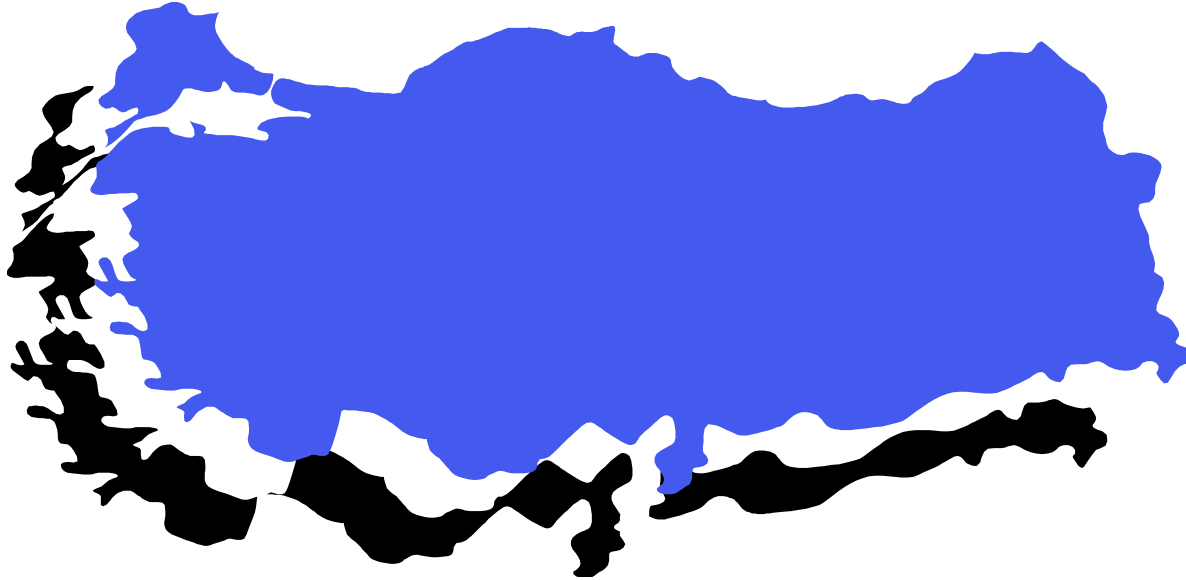
Sanayi

Turizm

Türkiye'de Bölge Sınıflandırması

Türkiye'nin coğrafi özelliklerinden ve yüzey şekillerinden dolayı geniş alanları kaplayan bölgeler oluşturmak çok güçtür.

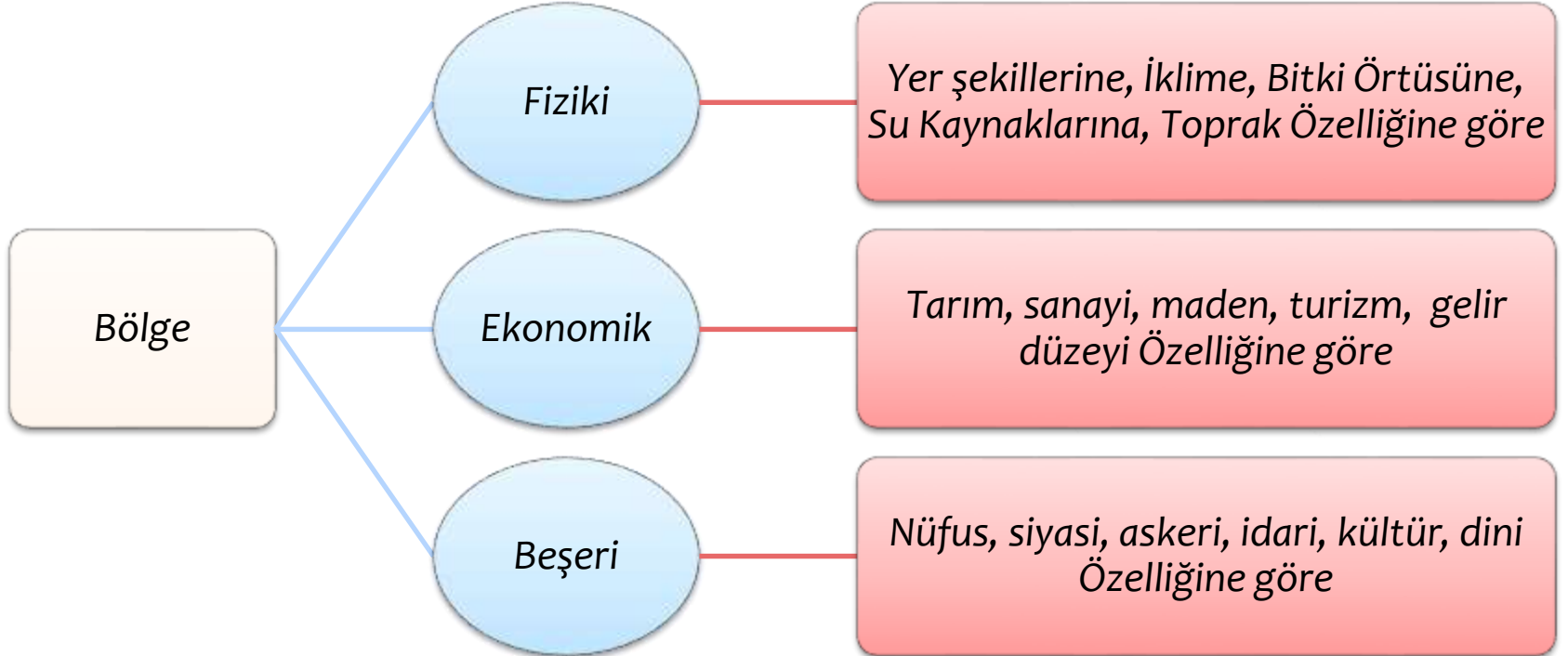
Bu nedenle Türkiye'de oluşturacağımız bölgelerin yüz ölçümleri genellikle küçük olacaktır.

Türkiye'de Bölge Sınıflandırması

9. sınıftan hatırlayacağınız gibi yeryüzünde fiziki ve beşerî özelliklere göre farklı bölgeler oluşturulmuştur.

A. FİZİKİ COĞRAFYA ÖZELLİKLERİNE GÖRE BÖLGELER

A. Fiziki Coğrafya Özelliklerine Göre Bölgeler

Genel olarak bölge sınırları oluşturulurken ilk önce dikkate alınan

Yüzey şekilleri,

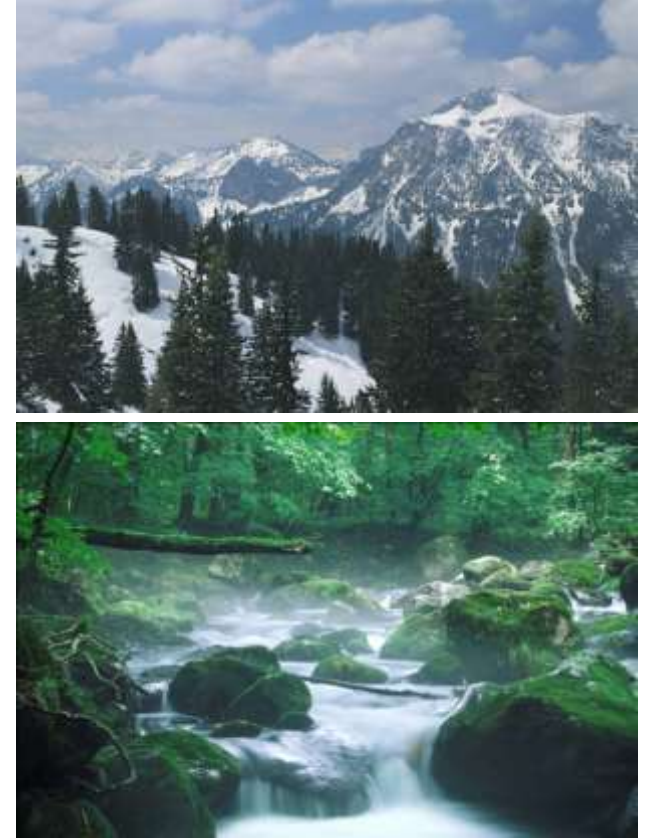
İklim özellikleri,

Bitki örtüsü,

Su durumu

Toprak özellikleri

gibi fiziki coğrafya özellikleridir

1. Yeryüzü Şekillerine Göre Bölgeler

Ovalık Bölgeler

Adana(Çukurova)

Konya Bölgesi

Gaziantep-Urfa Bölgesi

Trakya Bölgesi

Dağlık Bölgeler

Karadeniz Dağlık Bölgesi

Hakkari Dağlık Bölgesi

Toroslar Dağlık Bölgesi

Menteşe Dağlık Bölgesi

Ovalık Bölgeler

Adana(Çukurova)

Konya

Gaziantep-Urfa Bölgesi

Trakya

Dağlık Bölgeler

Doğu Karadeniz

Hakkari

Toroslar

Menteşe

2. İklim Tipine Göre Bölgeler

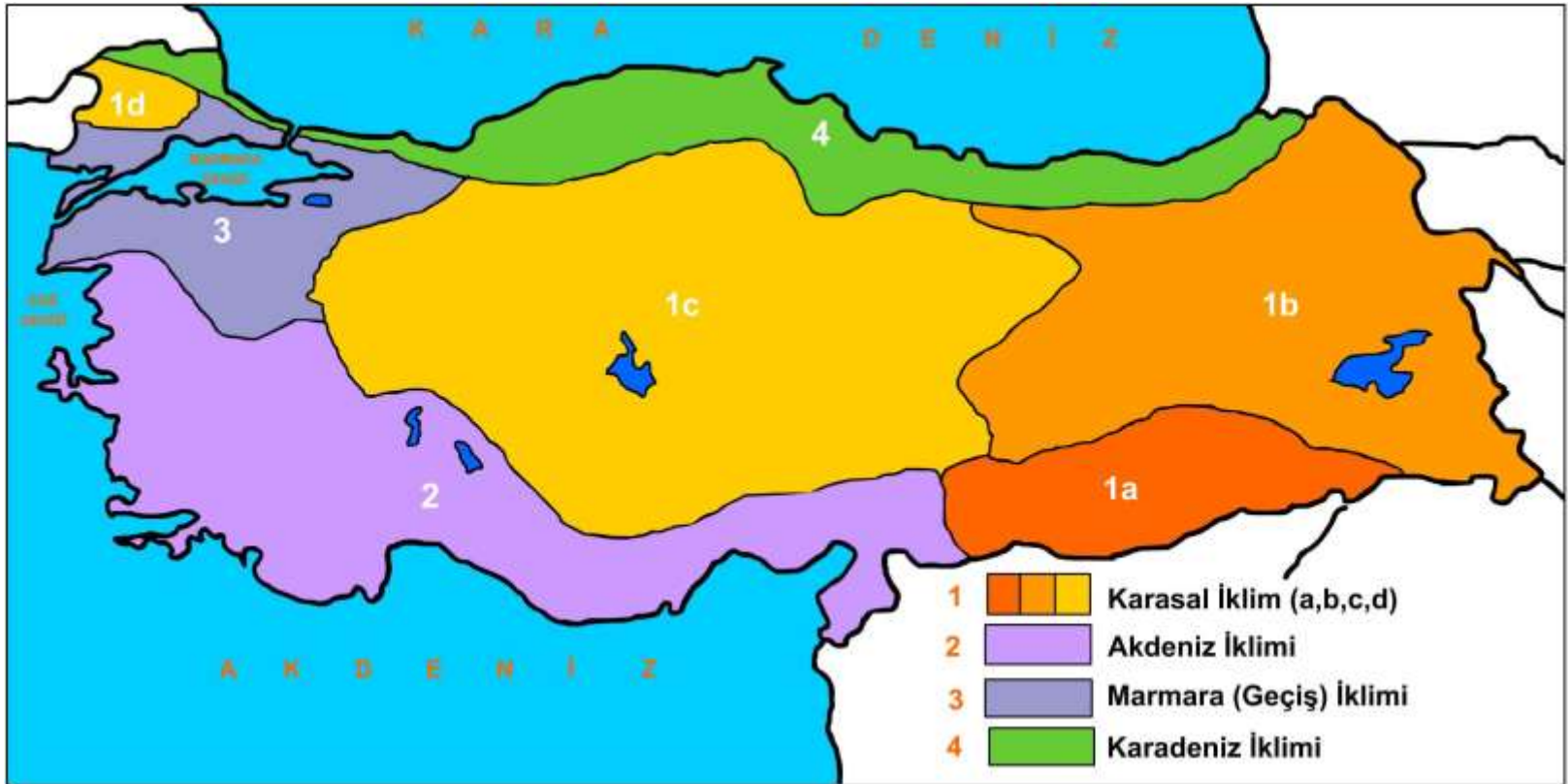
Karadeniz İklim Bölgesi

Akdeniz İklim Bölgesi

Karasal İklim Bölgesi

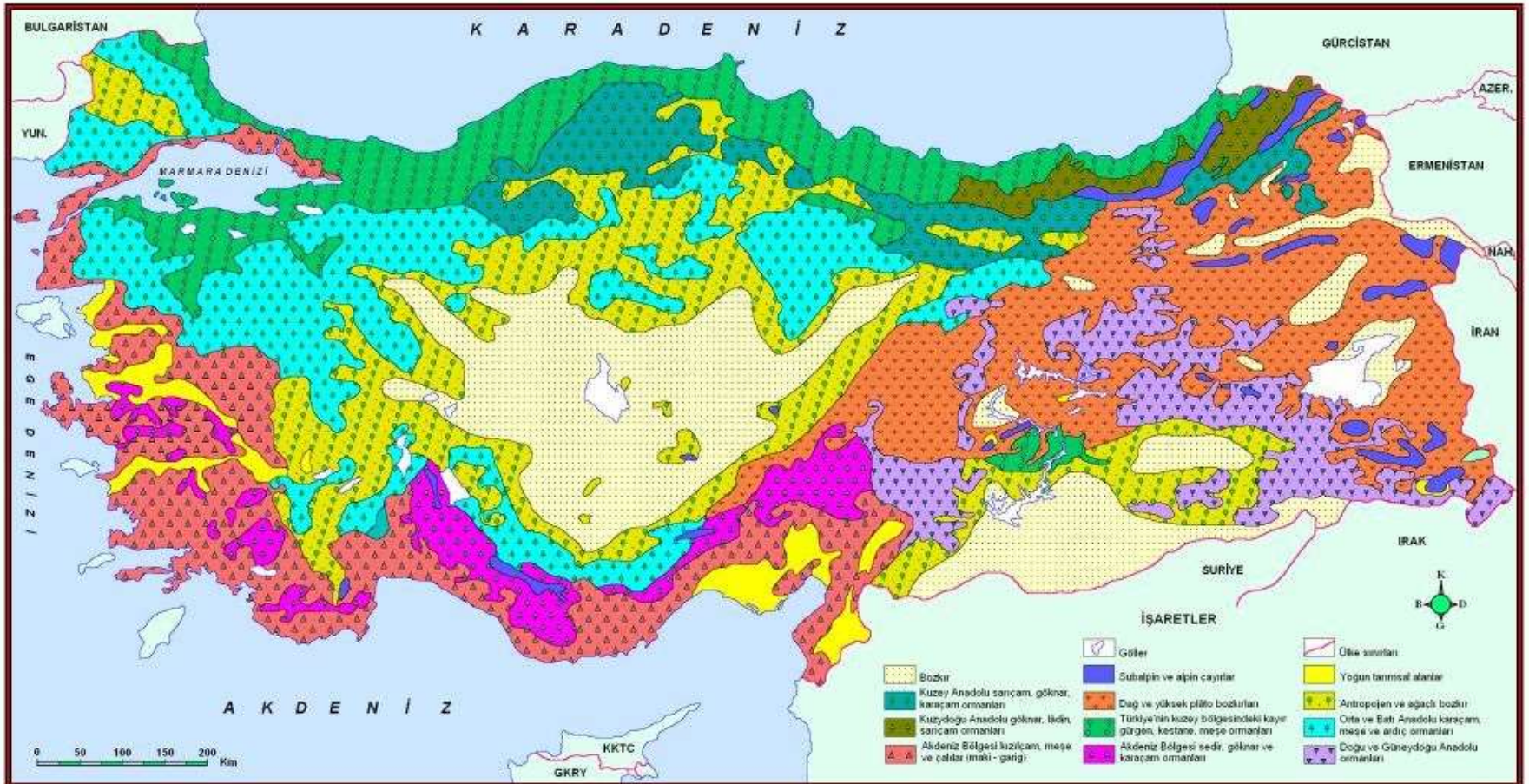

3. Bitki Örtüsüne Göre Bölgeler

Orman Bölgesi

Maki Bölgesi

Bozkır (Step Bölgesi)

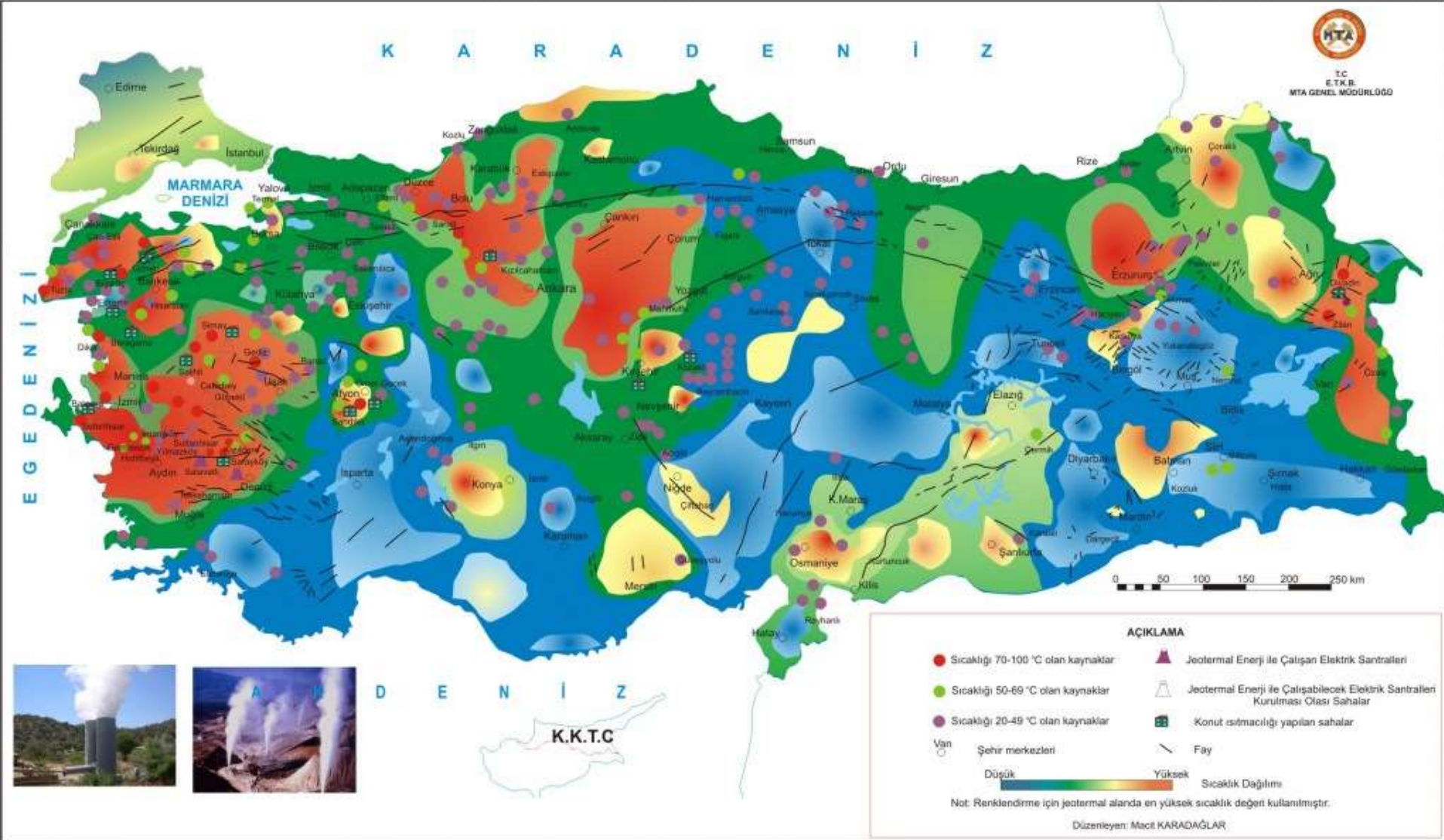
Kaynak : İL GÖKMELEN 1967 Aktaran İ. ATALAY 1983

TÜRKİYE'NİN BİTKİ ÖRTÜSÜ HARİTASI

R.SAYGILI 2009

4. Su Özelliklerine Göre Bölgeler

Jeotermal Kaynaklar ve Uygulama Haritası

B. BEŞERÎ COĞRAFYA

ÖZELLİKLERİNE GÖRE BÖLGELER

B. Beşerî Coğrafya Özelliklerine Göre Bölgeler

Bu bölgelerin sınırları belirlenirken fiziki özelliklerinin yanında o bölgelerin

Nüfus,

Yerleşme,

Ekonomik faaliyet gibi

Değişken beşerî özellikler göz önünde bulundurulur.

1. Nüfus Yoğunluğuna Göre Bölgeler

3.3 Nüfus yoğunluğu (km²'ye düşen kişi sayısı)

Yoğun Nüfuslu Bölgeler

İstanbul-İzmit Çevresi

Adana ve Çevresi

İzmir ve Çevresi

Ankara ve Çevresi

Gaziantep ve Çevresi

Seyrek Nüfuslu Bölgeler

Hakkari ve Çevresi

Taşeli Platosu

Tunceli ve Çevresi

Ağrı ve Çevresi

Çanakkale ve Çevresi

Muğla ve Çevresi

2. Yerleşim Özelliklerine Göre Bölgeler

Kentsel Bölge

İzmir ve Çevresi

Antalya ve Çevresi

İstanbul ve Çevresi

Bursa ve Çevresi

Ankara ve Çevresi

Kırsal Bölge

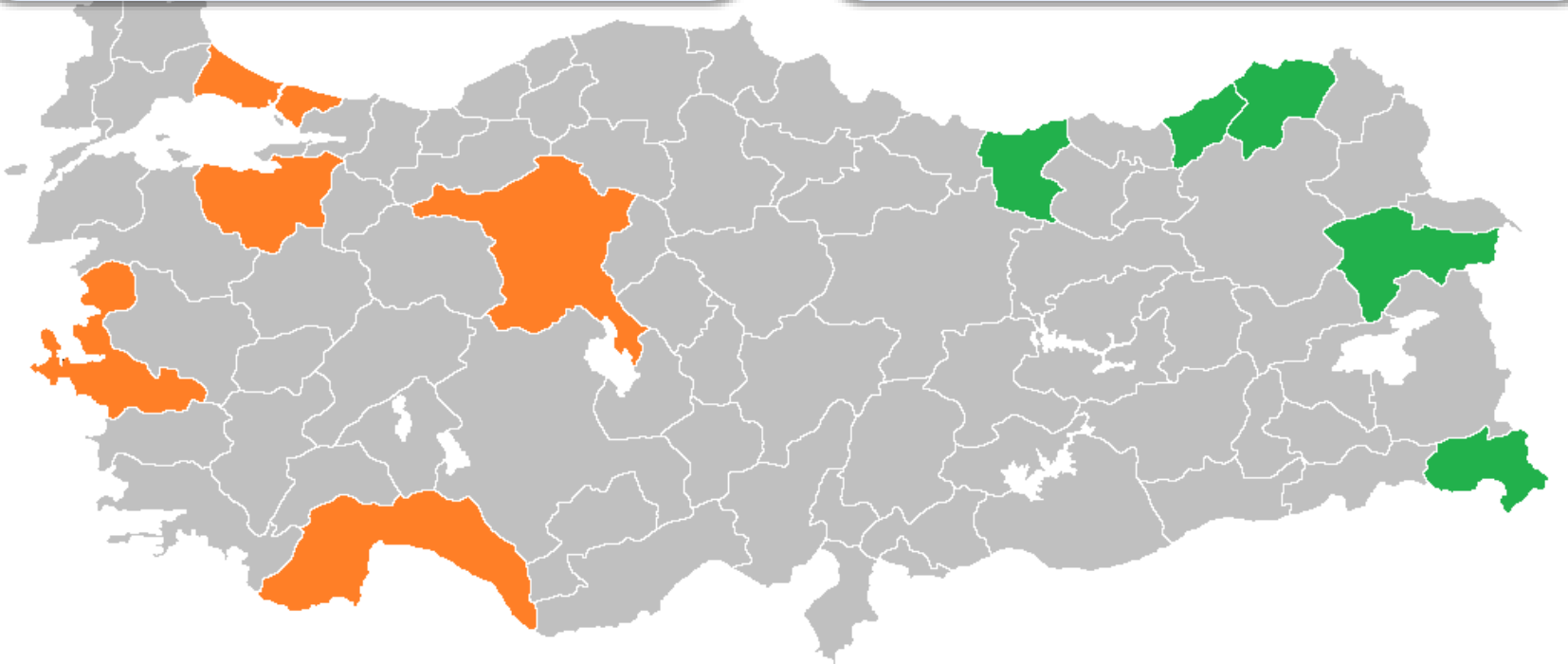
Giresun ve Çevresi

Rize ve Çevresi

Artvin ve Çevresi

Ağrı ve Çevresi

Hakkari ve Çevresi

3. Ekonomik Özelliklerine Göre Bölgeler

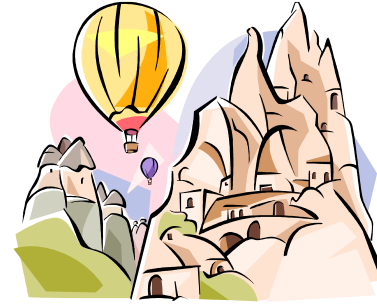
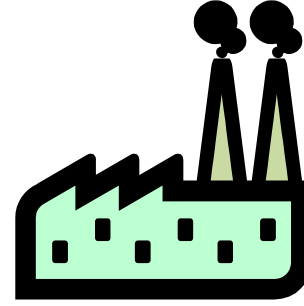
Tarım Bölgesi

Sanayi Bölgesi

Maden Bölgesi

Turizm Bölgesi

Serbest Ticaret Bölgesi

a) Tarım bölgeleri

Konya-Aksaray ve Çevresi

Malatya ve Çevresi

Trakya

Çukurova ve Çevresi

Rize ve Çevresi

Urfa ve Çevresi

b) Sanayi bölgeleri

Zonguldak-Karabük ve Çevresi

İstanbul-İzmit ve Çevresi

Mersin-Adana

İzmir ve Çevresi

İskenderun ve Çevresi

Bursa ve Çevresi

c) Maden bölgeleri

Sivas

Zonguldak ve Çevresi

Malatya ve Çevresi

Elazığ ve Çevresi

Eskişehir-Kütahya ve Çevresi

Akseki-Seydişehir ve Çevresi

d) Serbest Ticaret Bölgeleri:

Mersin, Antalya, İstanbul Atatürk Hava Limanı, Doğu Anadolu Erzurum, Adana Yumurtalık

Serbest Ticaret Bölgesi

Bir ülkede dış ticareti canlandırmak amacıyla açılan, sınırları belirlenmiş bölgelere serbest ticaret bölgesi denir

Serbest Ticaret Bölgesinin Özellikleri

Yabancı kaynaklı eşya ve mal girişi serbesttir

Buraya gelen mal ve eşyalardan gümrük vergisi alınmaz

Bu bölgedeki faaliyetlere geniş muafiyetler ve teşvikler tanınır

Herhangi bir mal veya eşya bekletilebilir, işletilebilir, sanayi, depolama, ambalajlama tesisleri kurulabilir

e) Turizm bölgeleri:

Antalya, Kuşadası, Muğla, Çeşme, Çanakkale, Alanya

4) Karma bölgeler:

Bazı bölgeler aynı anda birden fazla özellik gösterebilir.

Örneğin; İstanbul hem ticaret hem sanayi hem de turizm özelliklerine sahiptir.

a) Tarım-Sanayi-Turizm(Karma Bölgeler)

Adana-Mersin, Bursa-Balıkesir, Ankara-Konya, Denizli, Aydın,

b) Maden-Sanayi(Karma Bölgeler)

*Zonguldak-Karabük, Batman, Afşin-Elbistan, Elazığ,
Seydişehir*

c) Ticaret-Turizm-Tarım(Karma Bölgeler)

İzmir-Manisa, Kayseri, Antalya, Bursa, Aydın-Denizli

Kaynaklar

- ***Komisyon, Coğrafya 12 MEB Ders Kitabı, İstanbul 2011***
- ***Sema KÖROĞLU, Mahmut KÖROĞLU, Coğrafya 11, Esen Yay, Ankara 2008***
- ***Komisyon, LYS Coğrafya, Güvender yayınları, İstanbul 2009***
- ***Cumhur ABAY, Coğrafya 11, Esen Yay, Ankara 2011***